Należytość pocztowa opłacona ryczałtem. Cenā 20 groszy.

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacyj Sjonistycznych w Tarnowie.

PRENUMERATA:

Miesięcznie . . .	zł. 0.90
Kwartalnie . . .	„ 2.70
Półrocznie . . .	„ 5.40
Rocznie	„ 10.80

Prenumerata zamiejscowa o 10 proc. drożej.

Redakcja i administracja: ul. Goldhamera 2.
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 popołudniu.

Rękopisów nie zwraca się.

OGŁOSZENIA:

Strona	zł. 200.—
1/2 strony	„ 100.—
1/4 „	„ 60.—
1/8 „	„ 30.—
1/16 „	„ 15.—
1/32 „ . . .	„ 8.—

Przed tekstem 100 proc. drożej. Drobne za słowo 30 gr.

Rok I. Tarnów, piątek, dnia 12 października 1928. Nr. 27

WYBORCO! Twój głos rozstrzygnie o losie tutejszej gminy żydowskiej! Chcesz by tutejszy kahał stał się prawdziwą narodowo - żydowską reprezentacją ludową! Głosuj wdniu 21 października na listę **Nr. 2**

Nasi kandydaci.

1. Joachim Neiger
2. Dr. Samuel Spann
3. Wolf Götzler
4. Józef Heuman
5. Dr. Jezajasz Feig
6. Chiel Kurz
7. Henryk Holländer
8. Leopold Schinagel
9. Gabrjel Durst
10. Abraham Spielman
11. Samuel Engelhardt
12. Dr. Ignacy Fisch
13. Szymon Leiner
14. Chaim Schulem Korn
15. Józef Frisch
16. Chaim Leib Klugman
17. Izak Bruh
18. Abraham Bursztyn
19. Majer Rosenbaum
20. Chune Fessel
21. Salomon Keller
22. Jakób Fabian
23. Isak Engelberg
24. Samuel Hammerschlag
25. Henryk Fluhr
26. Wolf M. Goldfarb
27. Dr. Symche Schönfeld
28. Dr. Henryk Grünberg
29. Arnold Schwarz
30. Samuel Spanauf
31. Dr. Emil Merz
32. Dr. Abraham Chomet
33. Edward Schwager
34. Israel Hönig
35. Samuel Weintraub
36. Dr. Wilhelm Maschler
37. Mojżesz Blumenkranz
38. Izak Wallach
39. Dr. Wolf Schenkel
40. Dr. Salomon Goldberg

Cóż przedewszystkiem charakteryzuje łą listę. Otóż zawiera ona nazwiska czterdziestu dobrych Żydów

LISTA NASZA nie jest wynikiem walk i swarów o mandaty i krzesła. Przy ułożeniu listy partje sjonistyczne miały jedynie na oku **dobro całej tarnowskiej Gminy żydowskiej**. Wszyscy kandydaci od pierwszego do ostatniego są złączeni silnym węzłem wspólnej idei, **wspólnej platformy sjonistycznej.** A sjonizm ich jest gwarancją. iż do kahału wejdą nie gwoli osobistych ambicyj i interesów, lecz dla **dobra ogółu żydowskiego.**

LISTĘ NASZĄ wypełniają w całości **znani i wybitni działacze** na tutejszej niwie społecznej a czołowe miejsca zajmują **znani już ze swej owocnej i ofiarnej pracy w kahale**, pracy, która wydała już swe plony dla każdego tutejszego Żyda widoczne.

LISTĘ SJONISTYCZNĄ prowadzą wypróbowani w doli i niedoli żydowskiej bojownicy o **lepszą przyszłość żydowską,** niestrudzeni i znakomici włodarze naszej gospodarki gminnej a główną ich zasługą jest **zaprowadzenie ładu i porządku w zabagnionej gospodarce tutejszej Gminy żydowskiej.** Oni to byli pierwsi, którzy podjęli walkę z korupcją w żydowskiem życiu publicznem. Przedstawiając

LISTĘ NASZYCH kandydatów prezentujemy społeczeństwu żydowskiemu Żydów **gotowych i chętnych do pracy.**

LISTA NASZA to program, a nie zlepek marnych jednostek luźnie ze sobą związanych, bez zasad i ideałów, a upatrujących w kahale żłób do którego wspólnymi to wysiłkami dorwać się pragną.

LISTA NASZA to hasło walki **z moszkowstwem, asymilacją, korupcją, łapownictwem, denuncjatorstwem w ulicy żydowskiej**

LISTA NASZA to **idea odrodzenia narodu żyżydowskiego**, jego wyzwolenia gospodarczego i kulturalnego, to **idea ochrony wszelkichdóbr religijno-kulturalnych żydostwa**, to **idea regeneracji duchowej i fizycznej całego narodu żydowskiego.**

LISTA NASZA to zapewnienie ciągłej i konstruktywnej pracy kahału na każdem polu życia żydowskiego.

Partja która taką listę kandydatów wystawia ma prawo ubiegać się o głosy wszystkich sfer społeczeństwa żydowskiego

Taka lista przyjętą będzie radośnie i z zapałem, przez całe społeczeństwo żydowskie w Tarnowie.

Toteż dzień wyborów nowej Rady kahalnej dzień 21 października będzie dniem tryumfu myśli narodowo-żydowskiej dniem zwycięstwa sjonizmu!

Każdy Żyd głosuje na Nr. 2

Przed ważną decyzją.

Już nieraz wykazywaliśmy na tem miejscu, jakie to ważne znaczenie posiada kahał dla życia żydowskiego Przecież jest to jedyna podstawa naszej autonomji narodowej, której domagamy się we wszystkich krajach golusu.

Nikt nam nie pomoże, nikt nas nie wyratuje z naszej ciężkiej sytuacji, lecz sami kuć musimy naszą przyszłość.

Jesteśmy w Tarnowie częścią trzymiljonowej warstwy żydowskiej w Polsce, warstwy spauperyzowanej, tracącej z dnia na dzień grunt pod nogami. Nędza i niedostatek grasują w ulicy żydowskiej. Kupiec, rzemieślnik, robotnik i inteligent żydowski walczą ostatkami sił, by utrzymać się na powierzchni życia, by chleb codzienny zdobyć.

Pokojowa eksterminacyjna polityka stosowana wobec żydów we wszystkich gałęziach ekonomicznego życia, zamknięcie dla Żydów wszelkich warsztatów pracy, niemożliwość emigrowania do innych krajów oto warunki, w jakich obecnie żyjemy

To też skoordynowanie wszystkich naszych sił, wytępienie wszystkich szkodników grasujących w ul, żydowskiej, wspomaganie moralne i czynne tych elementów, w żydostwie, które podjęły się ciężkiego zadania stworzenia dla mas żydowskich lepszych warunków życia — jest nakazem chwili.

Gmina żydowska stanąć musi w pierwszym szeregu, gdy chodzi o rozwiązanie tych wszystkich z obecnego położenia Żydów wypływających zadań. Gmina żydowska musi ująć w swe ręce dzieło odrodzenia narodu żydowskiego tak pod względem ekonomicznym jak i kulturalnym. Gmina żydowska musi stać się godnym obroncą zagrożonych pozycyj żydowskich.

A ci którzy głoszą, że Gmina żydowska ma tylko religijnemi zajmować się sprawami i dobrowolnie ścieśniają zakres działania tej Gminy, zrzekając się tem samem wysuwanych przez nas postulatów autonomji narodowej — ci świadomie lub nieświadomie są narzędziem w ręku tych, którzy podcinają korzenie naszej egzystencji ekonomicznej i odmawiają nam praw do odrębności kulturalnej i samodzielności narodowej.

Kahał dzisiejszy należy rozbudować i stworzyć zeń narzędzie naszej walki o lepsze jutro żydowskie.

Któż inny jest do tego powołany, jak nie sjoniści, którzy przez przeszło 30 lat walczą już na ulicy żydowskiej wypisując na sztandarze hasło renesansu żydowskiego.

Któż inny, jak nie sjoniści dowiedli, jak należy rządzić w kahale i jak należy gospodarować w Gminie żydowskiej?

Czyż można pod tym względem mieć zaufanie do różnych odłamów ulegającej wpływom zdrajców narodowych ortodoksji?

Wglądnijcie do „Talmud Thory“ zarządzanej przez tych niepowołanych obrońców religji a zobaczycie jak oni tam źle administrują, jak między sobą

Żydzi! Wyborcy!

Listą narodowego żydostwa w Tarnowie jest lista zjednoczonych stronnictw sjonistycznych

Nr. 2

się żrą i intrygują, bo jedni ciągną do Bobowy i stamtąd otrzymują rozkazy a drudzy znowu lgną do Bełza, tamtejsze wykonując polecenia. A wszystko to dzieje się ze szkodą ciężkim znojem ludności wybudowanej instytucji.

Czyż można takim ludziom powierzać majątek gminy żydowskiej? Czyż można powierzyć im los 20 tysięcy Żydów tarnowskich? Czy tacy pp. Aberdamowie lub Wekslerowie, wykonywujący na ślepo rozkazy Dra Silbigera mogą stanąć na wyżynie wielkich zadań, jakie czekają nowy Zarząd Gminy?

Czyż mogą oni wskazać na jedno chočby dzieło, któregoby dla dobra Żydów tarnowskich dokonali?

W imię czego więc przychodzą teraz do mas żydowskich w Tarnowie i jakim prawem domagają się głosów żydowskich? Może w imię religji? To fałsz i obłuda! Żydzi prawdziwie religijni nie mają zaufania do tych rozpolitykowanych świętoszków. Żydzi pobożni nie kupczący religją oddadzą głos swój na listę **Nr. 2.**, bo kandydaci z tej listy dbali należycie o ich potrzeby religijne.

A może powierzyć gospodarkę gminną pp. Marguliesowi i Brawowi, któremu p. Dr Mütz poprzysiągł, że mu mandat odstąpi o ile go naturalnie zdobędzie?

Masy żydowskie mają zdrowy instynkt. Szczególnie Żydzi w Tarnowie znani są ze swej znakomitej orjentacji i dojrzałości politycznej.

To też masy te nie dadzą się i teraz otumanić choćby przez pana wiceburmistrza, który zawarł pakt z wszystkiemi elementami wrogiemi sjonizmowi i zdrowej myśli narodowo-żydowskiej a tem mniej dadzą się szerokie warstwy głosujących uwieść przez pachołków dra Silbigera lub przez karjerowiczów z innych jeszcze list.

Żydzi tarnowscy 21. października głosować będą na listę **Nr. 2.**

Każdy głos oddany na inną listę jest ciosem dla tutejszego kahału, który sjoniści wyprowadzili na szeroką drogę pozytywnej pracy dla dobra ludu żydowskiego.

Żydzi! Wyborcy! Nie niszczie tego co sjoniści przez 3 lata zbudowali. Nie wybierajcie obłudników, moszków i asymilantów lecz głosujcie na listę ludzi pracy i serca żydowskiego

NA LISTĘ SJONISTYCZNĄ Nr. 2.

Jak odbywać się będzie głosowanie.

Wybory rozpoczynają się o **godzinie 10 rano** i trwać mają do **8-mej** wieczorem.

Na stole w lokalu wyborczym winna stać urna wyborcza do układania kartek wyborczych przez cały czas wyborów. Przed rozpoczęciem głosowania, komisja winna się przekonać, czy urna jest pusta. Przez cały czas wyborów wyborcy mają wolny wstęp do lokalu wyborczego, jednakże, w czasie czynności wyborczych, nie wolno w tym lokalu odbywać narad, wygłaszać mów ani agitować. Dopuszczalne są tylko narady i uchwały komisji wypływające z kierownictwa wyborami.

W JAKI SPOSÓB ODBYWAĆ SIĘ MA GŁOSOWANIE?

Wyborcy głosują osobiście. Przystępują oni do przewodniczącego z kartką wyborczą, złożoną w taki sposób, aby pismo nie było widoczne. Przewodniczący sprawdza legitymację wyborcy, wręcza mu kopertę do której wyborca własnoręcznie wkłada kartkę wyborczą, poleca wniesienie wzmianki o głosowaniu do listy wyborców i do oddzielnie prowadzonej listy głosowania, poczem przyjmuje od wyborcy kopertę i wrzuca ją bezwłocznie do urny.

JAK MAJĄ WYGLĄDAĆ KARTKI WYBORCZE?

Kartki wyborcze i koperty muszą być **z białego papieru i nie mogą nosić żadnych znaków zewnętrznych.** Kartki winny zawierać tylko wypisany numer listy kandydatów za którą wyborca się oświadcza.

Numer może być wypisany lub odbity. **Nieważne są kartki wyborcze, opatrzone podpisem lub oznaką partyjną, tudzież kartki próżne, nie zawierające numeru listy** lub zawierające, **oprócz numeru** nazwiska kandydatów lub jakikolwiek inny dopisek. Gdyby w jednej kopercie okazało się więcej kartek, to uważa się ją za jedną, jeżeli są jednobrzmiące, w przeciwnym razie są nieważne.

USTALENIE WYNIKU WYBORÓW.

Dla ustalenia wyniku wyborów, sumuje się ważne głosy, oddane na poszczególne listy. Ogólna liczba ważnych głosów dzieli się przez liczbę mających być wybranymi członków zarządu gminy, względnie członków rady, zwiększoną o jedność, następnie liczby głosów poszczególnych list kandydatów dzieli się przez otrzymany w ten spósób iloraz, w razie potrzeby zaokrąglony do całkowitej następnej liczby (liczba wyborcza).

Każda liczba kandydatów otrzymuje taką liczbę miejsc, jaka wypadła z ostatniego dzielena.

Jeżeli przy tym podziale nie wyjdzie dostateczna liczba członków zarządu, względnie członków rady, należy postąpić w sposób następujący: liczbę głosów każdej listy należy podzielić przez zwiększoną o jedność liczby miejsc, tejże liście przy pierwszym podziale przypadłych. Liście kandydatów, która wykaże największy iloraz, należy się pierwsze miejsce z pozostałych do obsadzenia.

Jeżeli pozostaje jeszcze drugie miejsce do obsadzenia, to liczbę głosów listy kandydatów, która otrzymała dalsze miejsca, należy podzielić przez liczbę miejsc, ogółem tej liście przypadłych, znowu zwiększoną o jedność. Nowy iloraz porównywa się z ilorazami, które dały inne listy kandydatów. Liście kandydatów, która wtedy wykaże największy iloraz, należy się drugie miejsce ewentualnie pozostałe do obsadzenia.

W podobny sposób postępuje się dalej, w miarę potrzeby.

Każda grupa połączonych ze sobą i jako takie publicznie ogłoszonych list liczy się jako jedna lista kandydatów. Ogólna liczba przypadających jej miejsc rozdziela się na poszczególne listy grupy. Przy rozdziale, w połączonych listach, przyjmuje się za dzielnik ten, który był ustalony przy rozdziale głównym. Jeżeli podział nie da dostatecznej liczby wybranych, nalenczas otrzymuje zbywające miejsce ta z połączonej listy, na którą przypada największa resztująca cyfra.

Wybrany z dwóch list składa oświadczenie, z której listy wybór przyjmuje. Z drugiej listy, w jego miejsce, wchodzi jako wybrany, kandydat w kolejnym porządku.

Każda lista kandydatów, z której wyszli wybrani członkowie zarządu gminy mniejszej, względnie członkowie rady, otrzymuje tylu zastępców, ilu członków zarządu, względnie członków rady, z tej listy było wybranych. Na zastępców zostają wybrani ci, którzy na liście bezpośrednio następują po wybranym lub wybranych.

Co sjoniści zdziałali w kahale?

Praca nasza w ulicy żydowskiej jest znaną już od lat przeszło 30-tu

Przez długi szereg lat rządziła w naszym mieście — podobnie jak w bardzo wielu innych miastach i miasteczkach dawnej Galicji — klika magistracko-kahalna, która w zastraszający wprost sposób trwoniła majątek Gminy żydowskiej.

Przeciw tym karygodnym machinacjom owej kliki kahalnej, wystąpiło jak najostrzej stronnictwo sjonistyczne, które po długich i zaciętych walkach w których po stronie sjonistów stanęli wszyscy uczciwi myślący Żydzi naszego miasta — odniosło walne zwycięstwo i objeło rządy w kahale tarnowskim.

Z instytucji i funduszów kahalnych korzystały w dawnym kahale tylko pewne jednoski stojące blisko dzierżącej władzy kliki kahalnej i to ze szkodą dla reszty społeczeństwa żydowskiego.

Do wyplenienia tego systemu protekcyjnego zabrała się energicznie nowo wybrana Rada i chlubnie wywiązała się z tego zadania.

Dzisiaj jest Gmina żydowska instytucją iście demokratyczną, w której każdy Żyd, bez względu na swą przynależność partyjną czy klasową jest równo traktowany.

Mając na uwadze fakt, że Gmina żydowska musi zaspokoić wszelkie potrzeby religijne społeczności żydowskiej, dokładamy wszelkich starań w tym kierunku, aby umożliwić każdemu nawet i najpobożniejszemu Żydowi wykonywanie wszelkich wymaganych praktyk religijnych i w tym kierunku odrestaurowaliśmy łaźnię żydowską, urządziliśmy specjalne zbiorniki dla gromadzenia i przechowania potrzebnej dla kąpieli rytualnych wody źródlanej, przyjeliśmy tak zwanego „menakera" dla dozorowania należytego wyżyłowania koszernego mięsa, wystaraliśmy się o zezwolenie ze strony władz miejskich na urządzenie przepisanych religją żydowską tzw. „ajriwim" i założyliśmy przy wielkim nakładzie pracy i funduszów bardzo znaczną sieć „ajriwim" i to nawet w takich dzielnicach miasta w których dotąd „ajriwu" nie było.

Zaznaczamy, że o wszystkie te potrzeby niezbędne dla należytego wykonywania praktyk religijnych, zasiadający przed nami w kahale tarnowskim „patentowani chasydzi" wcale się nie starali.

Nie zapomnieliśmy ani na chwilę także o tem że zadaniem demokratycznej Gminy żydowskiej jest też, by równomiernie z potrzebami religijnemi, zaspokoiła także i potrzeby natury społecznej i dla tego poświęcamy bardzo wiele czasu i pracy szpitalowi żydowskiemu, utrzymywanemu przez Gminę żydowską, a który to szpital żydowski — dzięki ofiarnej pracy ordynujących w nim lekarzy posłużyć może za wzór innym tego rodzaju instytucjom naszego miasta.

Istniejący w Tarnowie Zakład sierót żydowskich wydatnie wspieramy, udzielając mu oprócz stałej miesięcznej subwencji, nadto i funduszów na zakupno opału na zimę oraz i nadzwyczajnych subwencji z okazji świąt.

Założyliśmy skromny internat dla kształcącej się młodzieży chasyckiej i jesteśmy w trakcie urządzenia takiegoż internatu, względnie bursy dla młodzieży rzemieślniczej.

Dom dla starców żydowskich jest przez nas całkowicie utrzymywany.

Przy pomocy funduszów kahalnych zorganizowaliśmy w Tarnowie przy kahale wraz z „Jointem" komitet ratunkowy, który przez udzielenie małych wprawdzie ale zupełnie bezprocentowych pożyczek uratował wielu naszym braciom i siostrom egzystencję.

Wiedząc bardzo dobrze o tem, że krzewienie wiedzy i nauki zarówno żydowskiej jak i ogólnej było i jest zawsze największą troską zdrowego Żydostwa, użyczamy nadzwyczaj hojnego wsparcia wszystkim prawie w Tarnowie istniejącym stowarzyszeniom kulturalno oświatowym.

Naszą jest to zasługą że mimo stawianych przeszkód ze strony czarnej reakcji budynek stowarzyszenia „Talmud Thora" został częściowo wykończony, wobec czego setki dzieci z ciemnych, brudnych, wilgotnych i niezdrowych nor, przeniesione zostały do jasnych, słonecznych i zdrowych lokali w budynku „Talmud Thory".

Szkoła hebrajska oraz i gimnazjum hebrajskie utrzymywane przez stow. „Safa Berura", szkoła mizrachistyczna „Jabne", kursa wieczorowe „Machsikat Thora", kursa dokształcające dla żydowskich dziewcząt „Bet Jakob", żydowskie bibljoteki i czytelnie utrzymywane bądźto przez robotników bądźto przez sfery mieszczańskie, są przez nas — przy uwzględnieniu stosunków wśród których pracujemy oraz funduszów, którymi rozporządzamy bardzo hojnie wspierane.

Cmentarz żydowski naszego miasta, który przedtem był zupełnie zaniedbany, staramy się przy pomocy żmudnej pracy energicznego zarządcy, doprowadzić do takiego przynajmniej stanu, by u ludzi choć na wpół cywilizowanych, nie wzbudzał wstrętu a nasze starania w tym kierunku odniosły już częściowo skutek.

Szczególnie odznaczył się kahał obecny o ile chodzi o szpital żydowski. Szpital dawniej był niszczony i zaniedbany.

A któż wystarał się o uwolnienie budynku szpitalnego z rekwizycji na rzecz wojskowości, jak nie sjoniści? Któż stał na czele pierwszego komitetu odbudowy szpitala żydowskiego jak nie sjoniści? Któż to kierował wszelkiemi robotami przy restauracji budynku szpitalnego i to od pierwszej chwili aż tuż do dnia oddania go w ręce ówczesnego Zarządu Gminy żydowskiej? Czy nie sjoniści? Któż to kierował szpitalem żydowskim przez cały czas istnienia Komisarjatu rządowego, jak nie sjonista? Kto prowadzi i kieruje szpitalem od pierwszego dnia objęcia rządów przez obecny Kahał jak nie sjonista? A któż oczyścił szpital żydowski od tych ciemnych indywiduów, które korzystając pobłażliwości członków dzisiejszych „bezpartyjnych" rozkradali pieniądze szpitala żydowskiego.

Przechodząc zaś do poszczególnych reform i ulepszeń, jakie obecny kahał, a więc ten kahał sjonistyczny wprowadził w życie w czasie swego urzędowania w szpitalu żydowskim, chcemy wyliczyć oprócz wielu innych tylko następujące:

1) Odnowiliśmy cały budynek szpitalny od wewnątrz wraz z całem urządzeniem szpitala.

2) Zaprowadziliśmy instytucję stałego lekarza dyżurnego przez co osiągnęliśmy cel podwójny, gdyż chorzy mają w razie potrzeby pomoc lekarską natychmiast na każde zawołanie, a powtóre chory starający się o przyjęcie go do szpitala, nie musi udać się do prywatnego mieszkania lekarza celem uzyskania od niego potwierdzenia, iż nadaje się do przyjęcia do szpitala żydowskiego.

Daliśmy też w ten sposób jednemu przynajmniej młodemu lekarzowi żydowskiemu sposobność i możliwość należytego i dalszego zawodowego wykształcenia się, oraz że tak powiemy „materjalnego pokrzepienia się" w pierwszych latach po ukończeniu studjów.

3) Aż do chwili objęcia kahału tarnowskiego przez obecny Zarząd, lekarze spełniali swe obowiązki w szpitalu żydowskim zupełnie bezpłatnie i aczkolwiek przyznać musimy na pochwałę naszych lekarzy że spełniali swe obowiązki nader sumiennie, to był to przecież zawsze z ich strony tylko akt łaski na co sjonistyczni członkowie Zarządu Kahału zgodzić się nie chcieli, wychodząc z założenia że trudno jest żądać od lekarzy, by zupełnie bezpłatnie poświęcali czas i zdrowie swe na rzecz Gminy żydowskiej. Z tego punktu widzenia wychodząc wyznaczyliśmy wszystkim lekarzom szpitala żydowskiego — z wyjątkiem dyrektorowi p Dr. Schützerowi, który pensji przyjąć nie chce i nadal pracuje w szpitalu żydowskim zupełnie bezpłatnie — wprawdzie skromną ale stałą płacę, tak, że obecnie żaden z lekarzy szpitalnych, nie może twierdzić, iż lecząc chorego w szpitalu żydowskim, spełnia akt dobroczynności, a to wychodzi właśnie na korzyść zarówno chorego jak i lekarza.

Chcąc przyjść z pomocą biednym chorym z okolicznych miasteczek, i umożliwić im leczenie się w żydowskim szpitalu w Tarnowie, ułożył się Zarząd naszego kahału z Gminami żydowskiemi okolicznych miasteczek w ten sposób, że przyjmuje się do szpitala żydowskiego na leczenie za zniżoną bardzo znacznie opłatą, o ile dana Gmina wyznaniowa poświadczy, że odnośny chory jest faktycznie biedny i że Gmina wyznaniowa danego miasteczka z własnych funduszów pokrywa koszta leczenia.

5) Uregulowaliśmy funkcjonowanie ambulatorjum przy szpitalu żydowskim w Tarnowie.

6) Rozszerzyliśmy bardzo znacznie fundację żydowskiego domu starców, który mieści się przy żydowskim szpitalu w Tarnowie, a mianowicie przez to, że powiększyliśmy o kilka łóżek zarówno oddział dla kobiet jak i dla mężczyzn.

7) Zaprowadziliśmy stałe i codzienne żywienie żydowskich chorych, leżących w szpitalu powszechnym w Tarnowie, — a mianowicie wiktem koszernym, dostarczanym regularnie z kuchni naszego żydowskiego szpitala.

8) Zaprowadziliśmy zupełnie bezpłatne leczenie dzieci żydowskich dotkniętych rozpowszechnioną niestety wśród Żydów chorobą zwaną „favus" i nam to ma do zawdzięczenia znaczna dość ilość rodziców, że ich dzieci wyleczone zostały z tej wstrętnej choroby.

9) Obecny Kahał, a nie kto inny dołożył wszelkich starań w tym kierunku, by umożliwić chorym przebywającym w szpitalu, odmawianie i to zgodnie z przepisami rytuału żydowskiego modlitwy t. zw. „widy" w chwili zbliżającej się śmierci

10) Co najważniejsza: zasługą sjonistów, a niczyją inną jest to, że zaprzestano w Tarnowie raz na zawsze zbierać, a raczej żebrzeć dla pokrycia funduszów połączonych z utrzymaniem szpitala żydowskiego, a wszystkie te datki, konieczne dla utrzymania szpitala pokrywa Gmina żydowska z podatków opłacanych przez Żydów na rzecz kahału, tak, że nie przynosi więcej żadnej hańby Żydowi, gdy z powodu niedostatku zmuszony jest dla leczenia się na wypadek choroby przebywać w szpitalu żydowskim, gdyż jest to szpital, do którego utrzymania przyczynia się każdy Żyd opłacając nałożony nań podatek domestykalny.

Wyliczone wyżej ulepszenia i urządzenia stanowią — jak już wspomnieliśmy — jedynie tylko część owych reform, jakie obecnie właśnie kahał wprowadził w życie w naszym szpitalu żydowskim i dlatego też my sjoniści mamy prawo do stwierdzenia, że za czasów naszego urzędowania w kahale ten mały wprawdzie co do rozmiarów szpitalik żydowski w Tarnowie, — stanął odrazu na wyżynie swego zadania i jest instytucją, która przynosi chlubę społeczeństwu żydowskiemu, a ukojenie wielu biednym chorym naszego miasta.

Tak pracował kahał sjonistyczny.

Żydzi! Wyborcy! Chcecie by kahał kontynuował swą pracę, głosujcie wszyscy na listę sjonistyczną

Nr. 2.

Masowe zgromadzenie przedwyborcze

zjednoczonych stronnictw sjonistycznych

(Dokończenie)

Rzeczowy dłuższy referat wygłosił przedstawiciel Bundu p. Bruckman który starał się wykazać sprzeczność interesów robotnika żyd. z interesami reszty ludności żydowskiej a zapowiadając udział we walce wyborczej oświadczył, iż Bund wchodzi do kahału, by kontrolować gospodarkę gminną i realizować w szczupłych ramach dzisiejszej kompetencji gminy bundowski program kahalny a w szczególności postulaty odnoszące się do szkolnictwa żydowskiego.

Należytą odprawę p. Brawowi dał następny mówca p. Hutter. Przedewszystkiem przygwoździł kłamstwo, jakoby swoją był narzędziem czyimkolwiek a jeżeli wystawia swoją kandydaturę, to czyni to w imieniu tej rzeszy rzemieślników żydowskich, która nie jest zorganizowaną w Jad Charuzim, przyczem p. Hutter zaznacza, że „Jad Charuzim" w Tarnowie obejmuje zaledwie 20 proc. rzemieślników żydowskich a 80 proc. jest niezorganizowanych. Omawiając gospodarkę kahalną podniósł p. Hutter, że porównując stosunki panujące w kahale przed trzema laty musi się przyznać, że kahał obecny za rządów sjonistycznych wiele już dobrego zdziałał a jeżeli jest jeszcze coś do zrobienia — a do zdziałania jest dużo — to w okresie trzechletnim trudno było oczyścić całą zabagnioną gospodarkę w tutejszej gminie żydowskiej. Wkońcu oświadcza p. Hutter: iż jest wprawdzie socjalistą polskim, ale mimo to wystawia swoją kandydaturę do kahału.

Niejasnem było tylko późniejsze stanowisko p. Huttera, kiedy przechodząc kolejno wszystkie listy, przyznawał każdej partji rację bytu i prawo do zastępowania Żydów. Trudno naprzykład nam się pogodzić z myślą, by socjalista stał na stanowisku, iż lista tzw. ortodoksji, grupująca koło siebie najczarniejszą reakcję w ulicy żydowskiej powinna też mieć swych reprezentantów w kahale. Nam się jednak zdaje, że każdy demokratycznie myślący człowiek — nie tylko socjalista — powinien walczyć z ciemnotą i reakcją, a nie przyznawać jej rację bytu.

Z panem Brawem rozprawił się wkońcu w pięknej i ze swadą wygłoszonej mowie p. Schipper. Wykazywał, że właśnie p. Braw rozbija „Jad Charuzim" prowadząc tam politykę partyjną, szkodliwą dla interesów rzemieślnika żydowskiego.

Wszystkim dyskutantom odpowiedzieli tow. Dr Spann i Neiger, poczem po odśpiewaniu „Hatikwy" w podniosłym nastroju zgromadzenie zamknięto.

Do urzędn pryw. i handlowców.

Stowarzyszenia żydow. pracowników umysłowych i handlowców zawiadamia wszystkich Kolegów i Koleżanki, iż z dniem 18. b. m. rozpoczęto **bezpłatne** kursa nauki buchalterji, korespondencji polsko-niemieckiej, stenografji polsko-niemieckiej pisania na maszynie, towaroznawstwa i uządza szereg wykładów o prawie wekslowem i o prawodawstwie odnośnie do urzędników prywatnych. Nauki stenografji i pisania na maszynie udzielać będzie koleżanka Rachela Biegeleisen, nauki korespondencji niemieckiej kolega Drucker, korespodencji polskiej i towaroznawstwa kolega Dr. Schwarz, nauki buchalterji koleżanka Sara Bienenstock, zaś wykłady o prawie wekslowem i prawodawstwie dla urzędników prywatnych p. Dr Merz.

Lekcje odbywają się codziennie od godz. 8¼ wieczór w lokalu Organ. Kobiet przy ul. Goldhamera 3.

Wojskowe raporty kontrolne.

Starostwo w Tarnowie podaje do wiadomości że w roku bieżącym odbędą się w Tarnowie w PKU. przy ul. Prez. Mościckiego oficerskie raporty kontrolne.

Do raportów tych obowiązani są oficerowie rezerwy i pospolitego ruszenia oraz byli urzędnicy wojskowi, zwolnieni z czynnej służby w Wojsku Polskiem, urodzeni w latach: 1879 i 1889 za wyjątkiem oficerów rezerwy z r. 1889, którzy w roku bieżącym odbyli ćwiczenia wojskowe, ci oficerowie, roczników 1902- 1901, 1900, 1898, 1897, 1896, 1895, 1894, 1893, i 1892, którzy w latach ubiegłych nie odbyli żadnego ustawowego ćwiczenia wojskowego i nie zgłosili się do raportu kontrolnego, oficerowie rezerwy i pospolitego ruszenia, oraz urzędnicy wojskowi. zwolnieni z czynnej służby wojskowej, roczników 1891, 1890, 1889, 1888, 1887, 1886, i 1885, 1882, 1881, 1876, i 1875, którzy w latach ubiegłych nie zgłosili się do raportu kontrolnego.

Również podaje się do wiadomości, że zebrania kontrolne szeregowych rezerwy wojska i pospolitego ruszenia odbędą się w czasie od 15 października do 15 grudnia br. a to: szeregowych rezerwy i pospolitego ruszenia (kategorje: A C. D. urodzonych w latach 1903, 1900 i 1888, szeregowych rezerwy (kat. A) roczników: 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899 którzy obowiązani byli do ćwiczeń wojskowych w rezerwie w latach ubiegłych lecz ćwiczeń tych z jakichkolwiek powodów nie odbyli i szeregowych rezerwy pospolitego ruszenia z bronią (kategorje A i C), którzy w roku 1925 1926 lub 1927 byli obowiązani do zebrań kontrolnych, lecz obowiązku tego z jakichkolwiekbądź powodów dotychczas nie spełnili."

Bliższe szczegóły podadzą afisze, które niebawem będą rozlepione.

Starosta powiatowy:
MAROSSANYI.

Wielka manifestacja kupiectwa tarnowskiego

za listą Zjednoczonych Stronnictw Sjonistycznych Nr. 2.

Niedzielne zgromadzenie Stowarzyszenia kupców wykazało jeszcze raz, jak wielką sympatją cieszy się lista Nr. 2., a zarazem dało należytą odprawę panom „z partji bezpartyjnych". Panowie ci poraz pierwszy wyszli na światło dzienne ze swoim „programem" bezprogramowym i zdaje się, że na przyszłość pozostaną już w mroku, gdyż, jak mogli przekonać się z przebiegu ostatniego zgromadzenia, ludność żydowska zwartym murem stoi wiernie przy liście sjonistycznej i z całą siłą zwalczać będzie jej wrogów. — Taki p. Artur Margulies na przyszłość już nie będzie pouczał p. prezesa Heumanna, człowieka tak zasłużonego dla rozwoju Stowarzyszenia kupców o sposobie prowadzenia obrad w duchu demokratycznym i parlamentarnym (Odkąd to stara klika kahalna stała się demokratyczną?). — Pan Margulies et Consortes chcieli swoją taktyką obstrukcyjną ośmieszyć powagę Zgromadzenia i Stowarzyszenia kupców, ale to im się niestety nie udało i nigdy nie uda.. Pan prezez Heuman nie dał się sprowokować i prowadził zgromadzenie bezstronnie i objektywne, udzielając każdemu głos, tak, że zgromadzenie rozpoczęło się o 7-mej wieczorem a skończyło się dopiero późno w nocy około 12-tej. — Tak więc w przeciągu blisko 5-ciu godzin toczyła się dyskusja nad wyborami kahalnemi, która dała możność zebranym kupcom jeszcze raz przekonać się o obłudnej i perfidnej taktyce partji „ludowców".

Poniżej podajemy przebieg Zgromadzenia: wszystkie sale, przedsionki i podwórze były przepełnione słuchaczami a setki kupców odeszło z braku miejsca. W przepełnionej po brzegi sali Stow. kupców otwiera p. prezes Heumann zgromadzenie i w krótkiej, a treściwej mowie wykazuje cel i przyczynę zwołania dzisiejszego zebrania.

„Jakkolwiek wybory do kahału — wywodzi p. prezes Heumann— nie są sprawą czysto gospodarczą, to jednak jako Żydzi i jako kupcy, w których sercu znajduje żywy odźwięk wszystko, co się żydostwa tyczy, musimy ustosunkować się do wyborów i zająć wobec nich jasne stanowisko. I dlatego chcemy dzisiaj w rzeczowy sposób rozważyć tę sprawę i to otwarcie a nie w konwentyklach. **We walce o władzę w kahale mają wyborcy widzieć przedewszystkiem przed sobą jasne wytyczne i czystą linję ideologiczną, a nie bezprogramowość.**

Jako pierwszy z kolei mówca zabiera głos witany długo niemilknącemi oklaskami towarzysz Neiger. Przemówienie tow. Neigera było jak zawsze pełne swady doskonałe zarówno co do formy, jak i treści. I nic też dziwnego, że przerywano je ciągłymi oklaskami i entuzjastycznemi okrzykami. Tow. Neiger w sposób jasny i dobitny wskazał na obłudną taktykę bezpartyjnych, cytując co chwila przykłady i argumenty, które każdy objektywnie myślący człowiek musiał uznać za przekonywujące. Na początku swego przemówienia uzasadnia tow. Neiger związek partji sjonistycznej z kupcami, którzy stanowią większość zarówno w żydostwie, jak i w partji sjonistycznej. Partja nasza — mówi tow. Neiger — jest kwintesencją wszystkiego, co najlepszego w żydostwie. My mamy prawo zajmować się kupiectwem, bo w każdej chwili i na każdym kroku wystawiamy pierś własną ku jego obronie. Wszystko co godzi w nich, godzi i w nas. **Jesteśmy towarzyszami doli i niedoli** (Burzliwe oklaski). To również wykazuje nasza lista, na której figurują także nazwiska najpoważniejszych kupców, gotowi zawsze bronić i kupiectwo jako grupę gospodarczą i żydostwo jako naród. **Zdrowy, pełen życia naród żydowski jest naszym wspólnym celem i on nas nierozerwalnie łączy** (Długo niemilknące oklaski). Ukazały się na murach naszego miasta — wywodzi dalej towarzysz Neiger — odezwy, które nam nareszcie ukazały prawdziwe oblicze tak zwanych bezpartyjnych. Odezwy te zarzucają nam pracującym od tylu lat i z takiem poświęceniem dla ideału sjonistycznego, znieważenie sztandaru biało-niebieskiego i ideologji Herzla. Czy to jest już szczytem perfidji? Ludzie, którzy na każdym kroku zdradzają ten ideał i którzy jeszcze są ostatnimi mohikaninami asymilacji (otwarcie do tego wprawdzie się dzisiaj już nie przyznają, bo wiedzą, że z tem dzisiaj dzięki tyloletniej pracy sjonistycznej już na ulicę żydowską nie można przyjść), mają czelność mówić o ideałach Herzla. **Wam panowie bezpartyjni — woła tow. Neiger — wara od świętego naszego ideału sjonistycznego. Wyście w pogoni za krzesłami i karjerą sprzedali żydowski naród, wy też bezwstydnie plujecie na biało-niebieski sztandar. My ten, opluty przez was sztandar będziemy jednak nieść dumnie i wysoko, a was społeczeństwo żydowskie położy przy nadchodzących wyborach na obie łopatki i poszle was tam, gdzie posłało zdrajcę narodowego Dra Silbigera**". (Długo niemilknące oklaski),

Jako drugi z kolei mowca zabiera głos p. Dr. Mütz, który w swem przemówieniu stara się uzasadnić — niestety bardzo niezgrabnie i nieudolnie potrzeby istnienia partji ludowej. Chce p. Dr Mütz, żeby jego partja była niejako języczkiem u wagi w przyszłym kahale i rzekomo moderowała spory między sjonistami a ortodoksami. Dalej powiada p. Dr. Mütz, że postawił na liście swojej p. Brawa, który jest wykładnikiem prądów nurtujących w Jad Charuzim. (Głos, dlatego, że się łączy nawet z djabłem przeciwko sjonistom).

W dalszym ciągu swego przemówienia zarzuca p. Dr Mütz p. Hutterowi dążenie do celowego utrącenia kandydata Jad Charuzim p. Brawa przez wystawienie własnej listy, a w końcu następuje długi szereg pochwał dla własnej osoby, począwszy od całowania go po rękach z wdzięczności przez kobiety z Podsienia, a skończywszy na wyliczeniu jego wprost „historycznych?" zasług dla dobra miasta.

W odpowiedzi na wywody p. Dr. Mütza przemawia entuzjastycznie witany tow. p. Dr. Spann, który wprost w druzgocący sposób wykazuje całą obłudę taktyki partji ludowej.

„Nie będę mówił — powiada Dr Spann o własnych zasługach ani o całowaniu po rękach, jak to czynił p Dr. Mütz, gdyż uważam, że czyny same świadczą za siebie i nie potrzeba ich wyliczać ani przypominać. Ze słów p. Dr. Mütza wynikałoby, że nagle stał się sjonistą, że on jest najbardziej narodowym Żydem. Ale tylko ze słów, bo fakta czegoś innego dowodzą. Pytamy się kto widział p. Dra Mütza przy trzechkrotnych wyborach do Sejmu pracującego na rzecz listy żydowskiej? Wtedy go nie było, a jak trzeba krzesła w kahale, to nagle ukazuje się na horyzoncie i to jako narodowy Żyd. W czem objawia się jego narodowość żydowska? Czy w tem, że w obecności śp. Dr. Tertila wykazywał. że Żydzi nie powinni głosować na własną narodową listę do sejmu, a może przez reklamowanie swej partji w Kurjerku i Haśle, jako asymilacyjnej, zwróconej przeciwko sjonistom. „Mógłbym tutaj — wywodzi mowca — tysiące tym podobnych przykładów przytoczyć, wskazujących na obłudną taktykę panów bezpartyjnych. Kiedy towarzysze nasi Ch. Neiger i Dr. Feig przemawiali na posiedzeniu kahalnem po hebrajsku, taki p. Artur Margulies pierwszy zaprotestował przeciwko prowadzeniu obrad w języku hebrajskim, a jak szło o przyznanie subwencji dla jedynego gimnazjum hebrajskiego w Tarnowie, które stanowi chlubę tutejszego żydostwa, to wtedy p. Artur Margulies demonstracyjnie opuścił salę posiedzeń. Tak, to są fakta i one co innego mówią, niż patetyczne słowa p. wiceburmistrza. Zarzuca nam p. Dr. Mütz w swej odezwie, ześmy zawarli ugodę z Grabskim, a obok wspomina imię marszałka Piłsudskiego.

Uważaliśmy i uważamy, że naszym świętym obowiązkiem jest wyzyskać każdą chwilę dla narodu żydowskiego i domagać się tego, co się nam słusznie należy, obojętnie kto stoi przy nawie władzy państwowej. — Ale jeżeli już p. Dr Mütz wspomina imię Marszałka Piłsudskiego, to godzi się zapytać, kto jeździł do Witosa? My z pewnością nie. Zarzuca się nam — mówi dalej tow. Dr. Spann — że jesteśmy nacjonalistami. Czy wiecie dlaczego się nam to zarzuca? Bo my nie obawiamy się bronić honoru i godności narodu żydowskiego, my nie handlujemy duszą żydowską, my dumni jesteśmy z naszego żydostwa. (Długo niemilknące oklaski).

A kto w r. 1915 podczas ciężkich dni głodu i grozy przychodził z pomocą najbiedniejszym warstwom żydowskim, sierotom i wdowom, jak nie sjoniści, którzy z własnej inicjatywy i własną pracą otworzyli kuchnię ludową, która była wprost błogosławieństwem dla ginących z głodu nędzarzy żydowskich.

Powiedział p. Dr. Mütz—wywodzi dalej mowca—że on bierze pełną odpowiedzialność za wystawienie na jego liście p. Brawa. Na to możemy tylko zacytować piękne przysłowie: „Schöne Geister finden sich zusammen". P. Mütz znalazł godnego spólnika w p. Brawie". Wylicza tutaj p. Dr. Mütz swoje zasługi jako wiceburmistrz. My zaś powiadamy, że to wszystko, co zrobił p. Dr. Mütz było jego obowiązkiem, jako piastującego urząd wiceburmistrza. A wstrętnem jest, jeżeli p. Dr. Mütz nadużywa tego tytułu dla dopięcia za wszelką cenę krzesła w kahale, strasząc obywateli żydowskich, jezeli nie będą głosowali na jego listę. Tak, to są niestety smutne fakta. Wyborca żydowski teraz już wie z kim ma do czynienia i jest już na tyle uświadomiony, że się nie da groźbami odwieść od swego celu, i głosować będzie na listę Nr. 2. (Huragan okłasków).

Po tow. Dr. Spannie zabiera głos tow. Dr. Schenkel, który w przepięknej mowie wskazał na istotne przyczyny walki z bezpartyjnymi.

„Pytacie się panowie bezpartyjni — mówi tow. Dr. Schenkel, dlaczego was zwalczamy? Otóż my powiadamy, że bezpartyjność jest największym wrogiem idei. Zwalczamy hypokryzję, jaka się pod nią kryje. Bezpartyjność to obłuda, a tej hydrze trzeba raz na zawsze urwać łeb. (Długo niemilknące oklaski) Bezpartyjność to zamęt i chaos. Bezpartyjnym znaczy być czem się chce, raz Żydem, raz asymilantem, drugi raz sjonistą. Cała nasza walka — woła tow. Dr. Schenkel, to walka o prawdę i dlatego wypędzić musimy precz z ulicy żydowskiej obłudę. (Żywe oklaski).

Wrogiem naszym jest bezprogramowość, a panowie bezpartyjni programu nie mają. Uważamy dalej, że bezpartyjność to nowa forma asymilacji i braku idei. A czy można sobie wyobrazić dzisiaj bezideowość? Ci panowie liczą chyba na głupotę ludzką, a nie zdają sobie sprawy, że masa żydowska nie jest tem samem, czem była przed wojną. Masa żydowska nie jest bydłem wyborczem. (Gorące oklaski) A jeżeli p. Dr. Mütz chce bronić sztandaru biało-niebieskiego przed nami sjonistami, to chyba liczy, że wyborcy są baranami, My powiadamy, że się wam nie dziwimy — mówi tow. Dr. Schenkel — gdyż wy nie potraficie zmienić swej mentalności wyrosłej wśród błogich dla was czasów dyplomacji austrjo-węgierskiej. Pamiętajcie jednak — zwraca się do p. Dra Mütza, że rozpoczęliście walkę z olbrzymem i że idzie na was lawina, która was zasypie" (Długo niemilknące oklaski).

Zabierają jeszcze głos p. Schwarzbart i Osterweil, którzy wśród steku głupstw starają się bronić Dra Mütza i Brawa. Godną im też odprawę dał tow. Dr. Rein. Na wyróżnienie zasługuje jeszcze przemówienie p. Huttera, który w sposób prosty i przekonywujący wykazywał, jak wstrętnych środków używał p. Braw by dostać się na listę kandydacką.

Wkońcu przemawiał jeszcze raz tow. Neiger, który poraz wtóry wskazał o co toczy się walka. Nie walczymy z Jad Charuzim — powiada tow. Neiger— tylko z takiemi jednostkami w rodzaju p. Brawa. Tym ludziom wypowiadamy walkę na śmierć i życie. (Burzliwe oklaski). W tej walce wesprze nas cała ludność żydowska, głosując na listę **Nr. 2.**, reprezentującą najszczytniejszą ideę odrodzenia narodowego. (Długo niemilknące oklaski).

Na wniosek p. Wachsmanna zgromadzenie z pełnym entuzjazmem przyjmuje jednogłośnie następującą rezolucję:

Zebrani na dzisiejszem zgromadzeniu kupcy żydowscy w Tarnowie wyrażają frakcji sjonistycznej w kahale pełne podziękowanie i zaufanie za ich dotychczasową owocną działalność, a zarazem zobowiązują się w dniu wyborów solidarnie głosować na listę narodowego żydostwa **Nr. 2.**

Wśród podniosłego nastroju i śpiewu Hatikwy zamyka p. prezes Heumann zebranie, dziękując zebranym za przybycie.

Wszyscy głosują na listę Nr. 2,

Wydawca i odpowiedzialny redaktor Ch Friedman, Tarnów. — Drukiem Izaka Engelberga w Tarnowie,

ŻYDZI! WYBORCY!

Już tylko kilka dni dzieli nas od aktu wyborczego, mającego rozstrzygnąć, kto będzie włodarzem naszej Gminy w Tarnowie.

O wynik wyborów jesteśmy spokojni. Wiemy, że społeczeństwo żydowskie w Tarnowie zna długoletnią działalność sjonistów w Tarnowie na każdem polu życia żydowskiego.

Wiemy, że każdy Żyd zdaje sobie sprawę z wielkiej **pracy sanacyjnej**, dokonanej przez sjonistów w kahale tarnowskim.

Wygnaliśmy precz stare kliki propinatorskie, które jak żmije wżarły się w chory organizm żydowski, pasożytując i żyjąc jego kosztem.

Wyrwaliśmy kahał z rąk ludzi, którzy majątkiem gminnym nie umieli gospodarować i własny, osobisty tylko interes mieli na oku.

Czem bowiem był kahał u nas przed objęciem w nim rządów przez sjonistów i jak on wyglądał? Czyż nie był on areną targów i swarów pojedynczych rodzin, które nie miały zrozumienia dla budzącego się życia żydowskiego?

Dawniej **kasa kahalna była pusta** mimo że ściągano podatki spłaty różne, większe niż dziś

Dziś kahał nie tylko, że opędza z podatków i opłat wszelkie wydatki potrzebne ale nawet i kasę pożyczkową posiada, z której setki podupadłych żydów już korzystało, zaciągając w kahale pożyczki bezprocentowe na dogodnych bardzo warunkach,

Jak wyglądał szpital żydowski dawniej a jak wygląda dziś?

Dawniej musiały szpitalem żydowskim zajmować się specjalne komitety, które ciągle i wszędzie zbierały datki na utrzymanie szpitala. Pobyt w szpitalu był nieszczęściem i wstydem dla Żyda — bo nikt nie chciał być na łasce dobroczynności publicznej.

Nie było należytej kontroli nad tymi funduszami—kto chciał zbierał a szpital grzązł w deficycie, brudzie i niedostatku. Do rządu w kahale przyszli sjoniści. Zwinęli natychmiast wszystkie komitety szpitalne i objęli szpital w własny zarząd. Zaprzestano żebrać na utrzymanie szpitala. Zaprowadzono ład i porządek w budynku szpitalnym. Zaangażowano nowych lekarzy i sprowadzono kosztem wielkich sum pieniężnych cały szereg urządzeń z dziedziny sztuki lekarskiej i w krótkim czasie szpital nasz stał się wzorem instytucji sanitarnej. **Szpital utrzymywany jest teraz z funduszów kahału.**

Szpital żydowski w Tarnowie to widomy znak wzorowej gospodarki sjonistycznej w kahale — to chluba działalności naszych towarzyszy w kahale, którzy teraz ubiegają się również o mandat do kahału i kandydują na liście Nr. 2.

A opieka społeczna? Dawniej biedny Żyd nie miał do kogo udać się o pomoc. Przed świętami tworzyły się różne prywatne komitety i kto chciał zbierał pieniądze i nie było żadnej kontroli, co z temi pieniądzmi się dzieje. Otrzymywali zapomogi tylko protegowani a rzeczywiście zasługujący na wsparcie daremnie pukali do miłosierdzia kahału.

Dziś ustała prywatna żebranina! Kahał z własnych funduszów zebranych z podatków obdziela przez cały rok a w szczególności przed świętami Pesach najbiedniejszych zapomogami, które nie są już ochłapami rzuconymi biedakom, lecz są wynikiem planowej akcji charytatywnej obecnego kahłu.

Naszych przeciwników jak sami się z tego chełpią musieliby ci biedni po rękach całować za każdą zapomogę a sjoniści nie pracują dla karjery, dla własnej ambicji, lecz spełniają tylko szczytny a święty obowiązek, jaki wzięli na siebie hołdując idei sjonistycznej.

Z funduszów kahalnych korzysta cały szereg żydowskich instytucyi kulturalnych.

Kahał sjonistyczny przyczynił się głównie do tego, że stanął w Tarnowie gmach „Talmud Tora". I gdyby nie intrygi czarnej sotni omamionej przez Dra Silbigera, „Talmud Tora" byłaby już dawno gotową i mogłaby spełniać pewne funkcje wychowania religijnego w ulicy żydowskiej.

Dziś w Talmud Torze rządzą nasi patentowani obrońcy religji z pod znaku Dr Silbigera. To też w Talmud Torze panuje dziś niechlujstwo i instytucja ta wogóle nie spełnia tych zadań, do jakich jest przeznaczona. Te bowiem sfery, których jedynym celem jest walka z sjonistami a religję wzięły w arendę, nie są zdolne do tworzenia czegoś pozytywnego, bo bogobojność ich kończy się tam, gdzie zaczyna się ofiarność, gdzie trzeba z własnej kieszeni coś dołożyć.

A od kiedy to datuje się wzorowy ład i porządek na cmentarzu żydowskim?

Dawniej, gdy ktoś umierał, rodzina zmarłego musiała prowadzić formalne targi z zarządem kahału o wysokość opłaty za miejsce na cmentarzu. Czy słyszał ktoś, by dziś zdzierano z kogoś skórę przy oznaczeniu taksy cmentarnej? Bogaty czy ubogi—każdy znajduje dziś zrozumienie w kahale i pod tym względem jest dzisiejszy zarząd kahału bez zarzutu.

Dlatego obłudą jest jeżeli p. Dr Mütz i jego adherenci reklamują się jako obrońcy najbiedniejszych O! Ładnieby ci najbiedniejsi wyglądali, gdyby nimi zaopiekować się mieli p. Artur Margulies i Selig Braw z Dr Silbigerem na czele.

Nigdy biedni nie mieli takiej opieki, jak pod obecnym zarządem kahału. W dzisiejszym kahale nikomu nie wyrządzono krzywdy.

Wyborcy! Czy wiecie jakim dobrodziejstwem jest dom starców żydowskich w Tarnowie? Czy kto łoży jakieś specjalne datki na utrzymanie tego domu, w którym spracowani Żydzi znajdują spokój i wytchnienie, opiekę i pielęgnację. To kahał z własnych funduszów dom ten utrzymuje. A potrzeby religijne? Te znajdują w obecnym kahale gorliwych i sumiennych orędowników. Przyznają to nawet rabini w Tarnowie i nie zaślepieni ortodoksi, że nigdy nie troszczono się tyle o zaspokojenie wszelkich potrzeb religijnyeh jak obecnie za czasów sjonistycznego kahału.

Tenże kahał sjonistyczny przedsięwziął i przeprowadził cały szereg inwestycyj i prac nad utrzymaniem majątku gminnego. Zarząd kahału stał na straży godności żydowskiej i przy każdej sposobności godnie reprezentował tutejsze żydostwo i nie sprzedawał głosów by utrzymać się w kahale.

Jednem słowem, w ramach ograniczonej kompetencji był obecny Zarząd kahału wzorem należytej i racjonalnej gospodarki kahalnej.

Subwencjonowano wszystkie prawie żydowskie instytucje kulturalne i humanitarne i na każdem polu życia żydowskiego w Tarnowie odznaczył się obecny kahał pod rządami sjonistów aktywnością i żywotnością.

Dużo jeszcze pozostaje do zrobienia. Nasz program kahalny więcej jeszcze wymaga wysiłków pracy. Ale w okresie trzechletnim czasie, kiedy na skutek kłamliwych denucjacyj sprzedawczyków żydowskich ubranych często w fałszywą togę bogobojności groziło kahałowi ciągłe rozwiązanie kiedy Dr. Silbiger i jego wierni „chusyci" pp. Aberdamowie i Wekslerowie wszelkich używali środków, by kahał w swoją dostać arendę — w tym okresie każdy nieuprzedzony Żyd przyznać muśi, że działalność sjonistów w kahale w tej kadencji wydobyła dla dobra Żydów tarnowskich maksimum tego, co można było w danych warunkach osiągnąć.

Na tą swoją działalność dotychczasową się powołując, na program sjonistyczny, który dalszą rozleglejszą jeszcze przewiduje pracę w kahale — zwracają się znowu do Was Żydzi — partje sjonistyczne z apelem byście nadal do Gminy wybrali ludzi uczciwych dobrych Żydów, ofiarnych działaczy społecznych — byście 21 października głosowali tylko na listę sjonistyczną.

Nr. 2.

Jeżeli będziecie głosować na inne listy do kahału dostaną się Dr. Silbiger i jego pachołki,

Kto nie chce by gmina żydowska dostała się do rąk Dr. Silbigera, Aberdamów Wekslerów, Marguliesa i Brawa których forsuje namiętnie p. Dr Mütz — ten niech głosuje tylko na listę Nr. 2.

Zjednoczone Stronnictwa Sjonistyczne w Tarnowie, urządzają

TRZY ZGROMADZENIA wyborcze

z porządkiem dziennym: **WYBORY DO KAHAŁU**

Zgromadzenia te odbędą się: I. w sobotę dnia 13 października o godz. 3 popoł., w sali „Safa Berura, II. o godz. 7 wieczorem w Beth Hamidrasz plac Rybny. III. w niedzielę o g 7 wiecz w sali „Safa Berura"

Referować będą pp.:

Rabin M. Klieger z Krakowa, Dr. Gurarje Terlo z Krakowa, Joachim Neiger, Dr Spann, Dr Schenkel, Wolf Götzler, Dr Fisch i inni

WSTĘP TYLKO DLA WYBORCÓW.

GŁOSUJCIE NA LISTĘ Nr 2

Nakładem Dra Spanna. Drukiem Izaka Engelberga w Tarnowie.

יודען! וועהלער!

נאר א פאָר טעג שיידען אונז פון די וואהלען צו קהל, וועלכע דארפען ענטשיידען ווער עס זאל ווירטשאפטען מיט דער היגער קהלה.

וועגען די רעזולטאטען פון די וואהלען זענען מיר גאנץ בערוהיגט. מיר ווייסען גאנץ גוט, אז די טארנער יודישע בעפעלקערונג קען די לאנגיעהריגע טעטיגקייט פון די טארנער ציוניסטען אויף א יעדען געביט פון יודישען לעבען. מיר ווייסען אז א יעדער יוד גיט זיך אב א דין וחשבון פון די גרויסע סאנאציע-ארבעט, וועלכע די ציוניסטען האבען אדורכגעפיהרט אין טארנער קהל.

מיר האבען פארטריבען פון דער היגער קהל-שטוב די פראפינאטארסקע-קליקע, וועלכע האט זיך ווי פיאווקעס אריינגעביסען אין דעם קראנקען יודישען ארגאניזם און אכזריות'דיג געזאגט דאס בלוט פון דער ארימער יודישער בעפעלקערונג.

מיר האבען ארויסגעריסען דאס קהל פון די שמוציגע הענד וועלכע האָבען נישט געוואָלט עהרליך ווירטשאפטען מיט זיין פארמעגען, ווייל תמיד האָבען זיי געזוכט עפּיס א מסחר'ל צו מאכען און די אייגענע קעשענעס אנצופילען אויף קהל'ס חשבון.

וואס איז דען געוועזען קהל איידער די ציוניסטען האָבען איבערנומען די ממשלה און וויאזוי האָט עס אויסגעזעהען?

א געביט פון מחלוקת'ן פון פארשידענע משפחות און א יריד פון מקח-וממכר פאר יחידים, וועלכע זענען געשטאנען ביים זשלויב. זיי האָבען נישט געהאט קיין שום פארשטענדניש פאר די באדערפנישען פון דער יודישער באפעלקערונג און פאר דעם נייעם אויפוואכענדיגען לעבען אין דער יודישער גאס.

דעמאלס איז די קהל־קאסע תמיד געווען פוסט כאטש די בעפעלקערונג האט געצאהלט גרעסערע שטייערן ווי היינט.

היינט דעקט קהל נישט נור די נויטיגע לויפענדע הוצאות נאר זי האָט אויך א גמילת-חסדים-קאסע, וואו הונדערטער געפאלענע יודישע משפחות בעקומען הלואות אָהן פּראָצענט און אויף זעהר לייכטע בעדינגונגען.

וויאזוי האָט אויסגעזעהן דאס יודישע שפּיטאל דעמאלס און וויאזוי זעהט עס אויס היינט?

דעמאלס האבען זיך מיט'ן שפּיטאל געמוזט מתעסק זיין פארשידענע קאמיטעטען, וועלכע האָבען תמיד און איבעראל געמוזט שנאָרען בכדי דאָס שפּיטאל אויסצוהאלטען און גאנץ אפט איז א טייל פון די געזאמעלטע געלדער פארשווינדען אין די קעשענעס פון די „קאָמיטעטס-מיטגלידער"

ליגען און היילען זיך אין שפּיטאָל איז געוועזען א אומגליק און א חרפה פאר א יעדען,—ווייל קיינער האָט נישט געוואָלט נהנה זיין פון געזאמעלטע נדבות. עס איז נישט געוועזען קיין קאָנטראָלע איבער די געלדער—ווער עס האָט נור געוואָלט האט געזאמעלט און דאָס שפּיטאל האָט געזונקען פון טאג צו טאג אין דעפיציטען, שמוץ און עלענד.

צו דער ממשלה אין קהל זענען געקומען ציוניסטען.

תיכף ומיד האָט מען אויפגעלעזט אלע שפּיטאלס-קאמיטעטען און איבערגענומען די פארוואלטונג אין אייגענע הענד. מען האָט אויפגעהערט צו שנאָרען. מען האָט געמאכט אָרדנונג אין דער געביידע און אין דער קאסע. מען האָט אנגאזשירט נייע דאָקטוירים.

מען האט איינגעפיהרט פאר גאנץ גרויסע סומען געלד א גאנצע רייהע איינריכטונגען פון די נייע היילונגס-סיסטעמען. אין א קורצע צייט איז דאס יודישע שפּיטאל געוועזען א מוסטער פון א סאניטארע אינסטיטוציע.

דאס שפיטאל ווערט אויסגעהאלטען פון די קהל־געלדער

דאס יודישע שפיטאל אין טארנע איז א בולט'ער אויסדרוק פון דער מוסטערהאפטער ציוניסטישער ווירטשאפט אין קהל. דאס איז א האנקרעטער בעוויז פון די געוויסענהאפטע און סיסטעמאטישע טעטיקייט פון אונזערע חברים, וועלכע קאנדידירען אויך איצט צו קהל אויף דער ליסטע נר. 2

און די סאציאלע שוץ? דעמאלס האט א ארימער יוד נישט געהאט צו וועמען זיך צו ווענדען אין זיין נויט נאך הילף.

פאר די ימים טובים האבען זיך געשאפען פארשידענע פריוואטע קאמיטעטען און ווער עס האט נור געוואלט האט געזאמלט געלד. עס איז נישט געוועזן קיין שום קאָנטראָלע איבער די געזאמעלטע געלדער און קיינער האט נישט געוואוסט וואס מיט זיי אייגענטליך געשעהן. אונטערשטיצונגען האבען נאר בעקומען „מקורבים" און די באמת נויטבעדערפטיגע יודען האבען בחנם געקלאפט אין די טירען און אפעלירט צו דעם „רחמנות געפיהל" פון די קהל-מושלים. אין קול ואין עונה!

היינט האט אויפגעהערט דאס פריוואטע שנאררעריי. קהל פון אייגענע פאנדען פארטיילט א גאנץ יאהר, ספּעציעל פאר פסח, אונטערשטיצונגען צווישען די ארימסטע בעפעלקערונג. דאס איז נישט מעהר א צופעליגע דעם ארימאן צוגעווארפענע נדבה, נאר א פועל יוצא פון דער סיסטעמאטישער טעטיקייט וועלכע כאראקטעריזירט דאס איצטיגע קהל.

פאר יעדע אונטערשטיצונג האבען די ארימעלייט געמוזט קושען אונזערע געגנער די האנד — זיי אליין רוהמען זיך מיט דעם — אבער ציוניסטען ארבעטען נישט צוליב קאריערע, צוליב אייגענע אמביציעס, זיי ערפילען א בכבודיגען, הייליגען חוב, וועלכען זיי האבען אויף זיך גענומען אין נאמען פון דער ציוניסטישער אידעע.

פון די קהל געלדער געניסט א גאנצע רייהע קולטורעלע, אינסטיטוציעס. דאס טארנער קהל האט אם מעהרסטען מיטגעווירקט און א דאנק איהם איז אין טארנע אויפגעשטעלט געווארען די תלמוד תורה געביידע. און ווען נישט די אינטריגעס מצד די „שווארצע מאה" אונטער דר' זילביגערס לייטונג, וואלט די תלמוד תורה שוין לאנג געוועזען פערטיג און וואלט געקאנט ערפולען געוויסע פונקציעס אין דעם רעליגיעזען חנוך אין דער יודישער גאס. היינט פערוואלטען מיט דער תלמוד תורה די פאטענטירטע „שומרי הדת והתורה" מיט דר. זילביגער בראש, און דערפאר טאקע איז זי פול שמוץ און איז אין העכסטען גראד פערנאכלעסיגט אין אלע הינזיכטען און ערפולט בכלל נישט די אויפגאבען פאר וועלכע זי איז בעשטימט געווארען. ווייל די דאזיגע פרומאקעס, וועמענס איינציגער ציעל איז: מלחמה מיט די ציוניסטען, און וועלכע האבען גענומען די רעליגיע אין ארענדע — די דאזיגע צבועקעס זענען נישט פעהיג צו קיין שום פאזיטיוו שאפען, ווייל זייער פרומקייט ענדיגט זיך דארט ווי עס הויבט אן בעריהרען די אייגענע קעשענע...

זייט ווען איז ארדנונג אויף דעם בית עולם? דעמאלס, אז עמיץ איז ר"ל געשטארבען האט די משפחה געמוזט פיהרען א מקח וממכר און זיך דינגען מיט דער קהל-פארוואלטונג וועגען דעם פרייז און וועגען פלאץ פון דער קרקע. היינט, צי האט עמיץ געהערט, אז מען זאל שינדען די הויט ביים בעשטימען די קרקע טאקסע? ארים צי רייך — א יעדער געפונט היינט אין קהל פארשטענדניש און בנוגע דעם האט קיינער נישט צו מאכען דעם היינטיגען קהל עפּיס א פארוואורף.

און דערפאר איז א צביעות, אז דר. מיץ מיט זיינע נאכשלעפערס רעקלאמירען זיך אלס פארטיידיגער פון די ארימע בעפעלקערונג! אָ! שעהן וואלטען די דאזיגע ארימעלייט אויסגעזעהען, ווען די הערען ארטור מארגוליעס און זעליג בראוו מיט דר. זילביגער בראש וואלטען געוועזען זייערע אפּוטרופסים! קיינמאל האבען די ארימע לייט נישט געהאט א זאלכע געוויסענהאפטע און געטרייע פארטיידיגער ווי אין היינטיגען קהל. אין דעם ביזאיצטיגען קהל האט מען נאך קיינעם נישט געטוען קיין עולה.

וועהלער! איהר ווייסט גאנץ גוט וואס פאר א וואהלטאט פאר דער שטאדט עס איז דער מושב זקנים! צי האט שוין עמיץ געשפענדעט ספּעציעלע סומען פאר דער אויסהאלטונג פון דער דאזיגער אינסטיטוציע אין וועלכע אויסגעארבעטע, ארימע אלטע מענשען געפונען רוהה און פלעגע? דאס היינטיגע קהל מיט אייגענע געלדער האלט זי אויס.

און רעליגיעזע בעדערפנישען? די דאזיגע ענינים געפונען ביים היינטיגען קהל די געטרייעסטע און געוויסענהאפטעסטע פארטיידיגער. אין דעם זענען אפילו מודה די היגע רבנים און אויך די ארטאדאקסען וועלכע זענען נישט פערבלענדעט מיט

פארשידענע שקרים און רכילות, קיינמאל האט מען נישט אזוי געזארגט פאר די רעליגיעזע בעדערפנישען פון דער יודישער בעפעלקערונג אין טארנע ווי היינט. דאס ציוניסטישע קהל.

דאס דאזיגע ציוניסטישע קהל האט אונטערנומען און דורכגעפיהרט א גאנצע רייהע איגוועסטיציעס און ארבעטען פאר פערפאָלשטענדיגען דאס קהל פארמעגען

די פארוואלטונג איז געשטאנען אויף דער וואך פון דעם כבוד און ביי יעדער געלעגענהייט שטאלץ רעפרעזענטירט דאס היגע יודענטום, און האט נישט פערקויפט יודישע שטימען בכדי זיך צו האלטען אין קהל. מיט איין ווארט: אין די ראהמען פון די באגרענצטע קאמפעטענץ איז די ביזאיצטיגע קהל פארוואלטונג געוועזען א מוסטער פון א געהעריגע און ראציאנעלע קהל-ווירטשאפט.

מען האט סובווענציאנירט כמעט אלע יודישע קולטורעלע און הומאניטארע אינסטיטוציעס און אויף יעדן געביט פון יודישן לעבן אין טארנע האט זיך דאס היגע קהל, אונטער דער ציוניסטישער פארוואלטונג אויסגעצייכנט מיט אקטיוויטעט און אויסגעהאלטנקייט.

א סך איז נאך פארהאן צו טוען. אונזער קהל-פראגראם פאדערט נאך א סך מעהר אנשטרענגונגען און ארבעט, אבער אין משך פון דריי יאָהר, ווען צוליב געמיינע מסירות פון פארשידענע פארקויפטע נשמות, וועלכע האבען זיך אָפּט פארדעקט אונטער דער מאסקע פון פרומקייט, האט תמיד גערדראהט דעם קהל דאס אויפלעזען, בשעת דר' זילביגער מיט זיינע געטרייע „חסידים" ווי ווי די אבערדאמ'ס און וועקסלער'ס האבען זיך בעניצט מיט אלע מיטלען בכדי דאס קהל בענקעל צו באקומען, אין אזא צייט, דאס מוז א יעדער אָביעקטיווער מענש צוגעבען,—האבען די ציוניסטען אין זייער טעטיקייט אין קהל לטובת דער יודישער בעפעלקערונג אין טאָרנע ארויסגעבערענגט דאס מאקסימום וואס איז געוועזען מעגליך אין די דאָזיגע בעדינגונגען ארויסצוברענגען.

פארופענדיג זיך אויף אונזערע ביזאיצטיגע טעטיקייט אין קהל, פארופענדיג זיך אויף אונזער קהל-פראגראם, וועלכע פאדערט ווייטער פארצווייגונג פון דער קהל- טעטקייט ווענדען מיר זיך צו אייך יודען מיט א אפּעל. **אז איהר זאלט צו קהל ווייטער אויסוועהלען עהרליכע מענשען, גוטע יודען, איבערגעבענע געזעלשאפטליכע עסקנים און דעם 21 אקטאבער זאלט איהר אלע שטימען**

נור אויף ליסטע נר. 2

אויב איהר וועט שטימען אויף אנדערע ליסטען וועלען אין קהל אריינקומען דר' זילביגער מיט זיינע פאכאָלקעס

ווער עס וויל, אז דאס טארנער קהל זאָל נישט אריינקומען אין די הענד פון דר' זילביגער, אבערדאמ'ס, וועקסלער'ס מארגוליעס'ען און בראוו'ס ווען עס פארסירט אזוי לײדענשאפטליך דער דר' מיץ, דער זאל שטימען נור אויף דער

ליסטע Nr. 2

פאראייניגטע
ציוניסטישע ארגאניזאציעס
אין טאָרנע.

די פאראייניגטע ציוניסטישע ארגאניזאציעס אין טארנע
ארדנען איין

2 דריי פארזאמלונגען 2

מיטן סדר היום: **די וואהלען צו קהל**

די פארזאמלונגען וועלען פארקומען: I. שבת דעם 13 אקטאבער 1928 א זייגער 3 נאכמיטאג אין זאל „שפה ברורה" II. שבת דעם 13 אקטאבער ד. י. א זייגער 7 אוונט אין בית המדרש (פישפלאץ)
III. זונטיק דעם 14 אקטאבער ד. י. א זייגער 7 אוונט אין זאל „שפה ברורה"

עס וועלען רעפערירען די ח"ח:

הרב מ. קלינגער פון קראקע, דר. גור אריה טערלא פון קראקע, חיים נייגער, דר. שפאן, דר. שענקעל, וואלף נעצלער, דר. פיש און אנדערע.

איינטריט נאר פאר וועהלער.

Z mowy tow. Neigera na ostatniem zgromadzeniu kupców.

(Skutkiem przeoczenia wypadł ze sprawozdania o zgromadzeniu wyborczem kupców ustęp z mowy tow. Neigera który poniżej podajemy).

„Wspominają tam dalej — wywodzi nadal tow. Neiger — panowie bezpartyjni w swojej odezwie imię Marszałka Piłsudskiego. I pytamy się co wspólnego ma drogie i cenne dla każdego obywatela Rzeczypospolitej imię Piłsudskiego z wyborami do kahału (Głos: niech sobie umyją ręce, zanim mówią o Marszałku Piłsudskim). Rozumiemy do czego wasza taktyka zdąża, chcecie w oczach władz polskich przedstawić nas jako elementy antypaństwowe. To się wam jednak nie uda. My powiadamy otwarcie, że jesteśmy lojalnymi obywatelami polskimi, a równocześnie pełnymi narodowymi Żydami. Tego się nie wstydzimy i nikogo się z tego powodu nie obawiamy. Wy panowie bezpartyjni lizaliście podeszwy Grabskiego i Witosa", my zaś dumnie niesiemy sztandar żydostwa walcząc o pełne jego równouprawnienie (Burzliwe oklaski) Zajmijmy się jeszcze — wywodzi mowca — podpisami umieszczonemi na tej nikczemnej odezwie. I tak na pierwszem miejscu figuruje tam: partja ludowa. Pytamy się teraz panów „bezpartyjnych" w jaki sposób zwalczają partyjnictwo, skoro sami stwarzają nową partję. Mamy zdaje się chyba do zanotowania nowy twór socjologiczno-polityczny: Partja bezpartyjnych. — Oczywiście, że w żadnej encyklopedji politycznej takiej partji nie znajdziemy. A teraz dalej podpisane tam jest Grono kupców, Związek kramarzy i Grono szynkarzy. Gdzie są reprezentanci tych ugrupowań na waszej liście kandydackiej panowie bezpartyjni (p. Dr. Mütz: ja ich zastąpię).

„To ja z towarzyszem Dr. Spannem woła tow. Neiger zastąpimy całe żydostwo tarnowskie" (Burzliwe oklaski). A na koniec godzi się pytać kogo to reprezentuje p. Braw. Czy większość Jad Charuzim? Nigdy w świecie. My, panowie bezpartyjni wiemy w jaki sposób dostał się p. Braw na waszą listę. Prosili się bezpartyjni, zaklinali się za kulisami p. Brawa, że go na listę nie dadzą, bo się go wstydzą. Takich ludzi społeczeństwo żydowskie musi się pozbyć i raz na zawsze politycznie uśmiercić. (Gorące oklaski) **Wierzymy, że społeczeństwo żydowskie wiedzione zdrowym instynktem to zrobi i solidarnie w dniu wyborów 21. października odda głos na jedyną narodową listę Nr. 2.** — (Entuzjastyczne okrzyki i długo niemilknące oklaski).

L. 6438. Tarnów, dnia 8 października 1928.

Obwieszczenie.

Komisja Wyborcza Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Tarnowie podaje (na podstawie §. 45. regulaminu wyborczego w Dz. U. R. P. Nr. 6. z dnia 18. stycznia br. poz. 38.) do publicznej wiadomości, że w niedzielę, dnia 21. pażdziernika 1928 r. odbędą się

WYBORY

20 członków Rady Gminy Wyznaniowej i tyluż zastępców w budynku szkoły fund. Barona Hirscha przy ul. Topolowej l. 2, a to w czterech ubikacjach, mianowicie oddadzą głosy:

1) W ubikacji oznaczonej Nr. I.
wyborcy o nazwisku początkowej litery A-F włącznie
2) W ubikacji oznaczonej Nr. II.
wyborcy o nazwisku początkowej litery G-K włącznie
3) W ubikacji oznaczonej Nr. III.
wyborcy o nazwisku początkowej litery L-R włącznie
4) W ubikacji oznaczonej Nr. IV.
wyborcy o nazwisku początkowej litery S-Z włącznie

Głosowanie rozpocznie się punktualnie o godz. 10 przedpoł. a skończy się o godz. 8 wieczorem, poczem lokal wyborczy będzie zamknięty. Jedynie osoby w owej chwili znajdujące się jeszcze w lokalu będą mogły oddać swe głosy.

Wyborcy głosują osobiście i winni zabrać ze sobą dokumenty legitymacyjne, mogące na żądanie stwierdzić tożsamość osób.

Kartki wyborcze muszą być z białego papieru i winny zawierać tylko wypisany numer listy kandydatów, za którą wyborca się oświadcza.

Nieważne są kartki wyborcze, opatrzone podpisem lub oznaką partyjną, tudzież kartki czyste, nie zawierające numeru listy, lub zawierające oprócz numeru nazwiska kandydatów lub jakikolwiek inny dopisek.

Kartka wyborcza winna być złożona w ten sposób, aby pismo nie było widoczne.

Wyborca wkłada ją do koperty, którą wręcza mu przewodniczący.

Dr. Henryk Ehrenfreund
przewodniczący komisji wyborczej.

L. 6439. Tarnów, dnia 8 października 1928.

Obwieszczenie.

Komisja Wyborcza gminy wyznaniowej żydowskiej w Tarnowie podaje na podstawie § 43 regulaminu wyborczego Dz. U. R. P. Nr. 6 z dn. 18. I. 1928 r. poz. 38 do publicznej wiadomości, że wpłynęły następujące listy kandydatów, które zostały sprawdzone i jako odpowiadające wymogom regulaminu wyborczego za ważne uznane, przyczem zwraca uwagę, że głosować można tylko na numer jednej z list poniższych.

Równocześnie wywieszone obwieszczenie co do rozpisania wyborów zawiera bliższe pouczenie co da sposobu głosowania.

Lista Nr. 1.

1) Hutter Maurycy, fotograf
2) Borgenicht Leon, tapicer
3) Silberstein Mojżesz, kapelusznik
4) Rachmil Leon, czapnik
5) Weinfeld Maks, blacharz
6) Hofmeister Hirsch, kamieniarz
7) Raab Bernard, kupiec
8) Rein Eljasz, krawiec
9) Warenhaupt Samuel, instal wodoc.
10) Klahr Wilhelm, fryzjer
11) Gutter Izak, kupiec
12) Pillersdorf Zygmunt, krawiec
13) Bernknopf Menasche, „
14) Feigenbaum Samuel, „
15) Schönaug Moses, blacharz
16) Sambor Maks, przemysłowiec
17) Achler Izak, krawiec
18) Wasserman Salomon, krawiec
19) Feldmaus Chanine, stolarz
20) Owide Manes, szklarz
21) Klein Eljasz, kupiec
22) Glaser Emanuel, urzęd. emeryt.
23) Ender Sender, stolarz
24) Kurz Leib, krawiec
25) Warowicz Abraham, fryzjer
26) Ingber Markus, krawiec
27) Feiczewicz Lipa, dozorca robót
28) Glaser Chiel, krawiec
29) Aschkenazy Ignacy, urzęd. pryw.
30) Faber Benjamin, palacz kawy
31) Lustgold Szaja, krawiec
32) Kaufman Markus, szewc
33) Broder Izak, kupiec
34) Freiman Markus, buchalter
35) Finder Izak, rolnik
36) Weissman Jakób, krawiec
37) Kohn Jakób, „
38) Herl Adolf, fryzjer
39) Schindler Chaim, kupiec
40) Wasserstein Pinkas, stolarz
Wszyscy zamieszkali w Tarnowie.

Lista Nr. 2.

1) Neiger Joachim zastępca asekuracji
2) Dr. Spann Samuel, adwokat
3) Götzler Wolf. kupiec
4) Heumann Józef, kupiec
5) Dr. Feig Jezajasz, lekarz
6) Kurz Chiel, kupiec
7) Holländer Henryk, przemysłowiec
8) Schinagel Leopold, dyrektor banku
9) Durst Gabryel, kupiec
10) Spielmann Abraham, kupiec
11) Engelhardt Samuel, kupiec
12) Dr. Fisch Ignacy, adwokat
13) Leiner Szymon, ślusarz
14) Korn Chaim Schulim, kupiec
15) Frisch Józef, instalator
16) Klugmann Chaim Leib, kupiec
17) Bruh Izak, kupiec
18) Bursztyn Abraham, krawiec
19) Rosenbaum Majer, kupiec
20) Fessel Chune, kupiec
21) Keller Salamon, kupiec
22) Fabian Jakób, kupiec
23) Engelberg Izak, drukarz
24) Hammerschlag Samuel, kupiec
25) Fluhr Henryk, kupiec
26) Goldfarb Wolf Mendel, kupiec
27) Dr. Schönfeld Symche, dentysta
28) Dr. Grünberg Henryk, adwokat
29) Schwarz Arnold, kupiec
30) Spannauf Samuel, kupiec
31) Dr. Merz Emil, adwokat
32) Dr. Chomet Abraham Jakób, kand. adw.
33) Schwager Edward, kupiec
34) Hönig Izrael, kupiec
35) Weintraub Samuel, kupiec
36) Dr. Maschler Wilhelm adwokat
37) Blumenkranz Mojżesz, kupiec
38) Wallach Izak, kupiec
39) Dr. Schenkel Wolf, adwokat
40) Dr. Goldberg Salamon, adwokat
Wszyscy zamieszkali w Tarnowie

Lista Nr. 3.

1) Dr. Mütz Herman, adwokat
2) Margulies Artur, przemysł.
3) Braw Selig, kapelusznik
4) Dr. Klein Edward, adwokat
5) Maschler Ignacy, kantor wymiany
6) Haber Samuel, kupiec
7) Keller Simche, „
8) Dr. Rappaport Edward, adwokat
9) Westreich Natan, rzeźnik
10) Manheimer Nuchem, kupiec
11) Dr. Borgenicht Izydor, adwokat
12) Roth Teodor, kupiec
13) Fries Mojżesz „
14) Choczner Aron „
15) Zins Samuel „
16) Inż. Eichhorn Maksymylian, architekt
17) Thorn Abraham, kupiec
18) Seiden Adolf, kupiec
19) Rosenbluth Chaim, „
20) Ameis Abraham, „
21) Schamroth Moses Hirsch, kupiec
22) Feuerstein Paweł, „
23) Schwanenfeld Henryk „
24) Pariser Benjamin „
25) Bergman Naftali „
26) Weintraub Alter, „
27) Faber Natan, „
28) Kirsch Adolf, kawiarz
29) Salpeter Selig, kupiec
30) Rottenberg Benjamin, kupiec
31) Bleiweis Osias, kupiec
32) Weiss Mojżesz kupiec
33) Lerner Benjamin Wolf, kupiec
34) Hulles Józef, prywatny
35) Zughaft Abe, kupiec
36) Haut Osias, kupiec
37) Wieder Herman, fryzjer
38) Rawner Edward, kupiec
39) Wrocławski Aron, kupiec
40) Engländer Guttmann, kupiec
Wszyscy zamieszkali w Tarnowie.

Lista Nr. 4.

1) Batist Dawid, sekretarz zw. zawodow.
2) Zucker Samuel, krawiec
3) Grünbaum Izak, krawiec
4) Fuereisen Mozes, Czapnik
5) Lichtig Mendel, cholewkarz
6) Sporn Arnold, krawiec
7) Adler Teodor, kapelusznik
8) Denner Izak, prasownik
9) Lerman Pinkas, szewc
10) Gottlob Mozes, piekarz
11) Trattner Rubin, krawiec
12) Lichtblau Adolf, handlowiec
13) Grünfeld Samuel, krawiec
14) Wolfowicz Izrael, prasownik
15) Lewniowski Henryk, pokostnik
16) Fleck Dawid, tragarz
17) Silberstein Adolf, robotnik
18) Schacher Jakób, szewc
19) Peller Mendel, krawiec
20) Schlaf Izrael, kelner
21) Fischman Moses, prasownik
22) Burg Leon, kapelusznik
23) Fleischer Izak, piekarz
24) Feiner Wigdor, krawiec
25) Reichman Salamon, prasownik,
26) Birnbaum Wolf, robotnik
27) Herbst Józef, piekarz
28) Bergman Joel, tragarz
29) Beim Mendel, krawiec
30) Herbst Szaja, kapelusznik
31) Kiesten Abraham, krawiec
32) Weissmann Arnold, kuśnierz
33) Gelz Jakób, krawiec
34) Lewniowski Mendel, piekarz
35) Grün Hersch, kapelusznik
36) Morgenbesser Jakób, krawiec
37) Wachtel Jakób, krawiec
38) Bäder Rubin, malarz
39) Gries Ezra, krawiec
40) Dorman Szyja, krawiec
Wszyscy zamieszkali w Tarnowie.

Żydzi! Wyborcy! **Pomóżcie nam do wytępienia z ulicy żydowskiej zbankrutowanej asymilacji. Nie pozwólcie, by do władzy w kahale doszły skorumpowane jednostki! Głosujcie na listę sjonistyczną**

Nr. 2

Lista Nr. 5.

1) Tisch Henryk, agent handlowy
2) Spodek Dawid, krawiec
3) Einspruch Nachum, urzęd. pryw.
4) Spenadel Mojżesz, kapelusznik
5) Glück Pinkas, urzęd. pryw.
6) Beck Jakób Hersch. handlow.
7) Flink Leon, szewc
8) Glück Zalel, handlow.
9) Feldgräber Ozjasz, szewc
10) Pokoik Juda,krawiec
11) Monderer Juljusz, fryzjer
12) Gieser Leon, kelner
13) Honig Henoch, krawiec
14) Flink Selig, kapelusznik
15) Ehrlich Mojżesz, fryzjer
16) Turnheim Chune, kupiec
17) Nath Saul, krawiec
18) Scharfeld Dawid, kapelusznik
19) Vogler Bernard. handlowiec
20) Haber Abraham, cholewkarz
21) Honig Jakób, krawiec
22) Knobel Pinkas, kapelusznik
23) Haber Alter, robotnik transp.
24) Geminder Herman, handlowiec
25) Blauner Majer, kupiec
26) Holland Schulim, handlowiec
27) Einhorn Moses, krawiec
28) Hüttner Moses Majer, kapelusznik
29) Ehrlich Fischel, kupiec
30) Steiner Jakób, kupiec
31) Straus Henryk, krawiec
32) Jakób Kalman, robotnik
33) Hirsch Markus, malarz
34) Inländer Mendel, szewc
35) Holoschützer Isak, robotnik
36) Zwickelberg Jakób, krawiec
37) Kaufman Markus, szewc
38) Rosenbaum Jakób, krawiec
39) Zitter Schmelke, krawiec
40) Alweiss Noe, szewc

Wszyscy zamieszkali w Tarnowie.

Lista Nr. 6.

1) Löw Majer, przemysłowiec
2) Sommer Chaim, kupiec
3) Faust Abraham, kupiec
4) Rubin Chaim. kupiec
5) Frank Dawid, kupiec
6) Rubinstein Herz, kupiec
7) Stieglitz Wolf, kupiec
8) Wachspress Symche, kupiec
9) Aschkenazy Izak, prywatny
10) Unger Eljasz, kupiec
11) Wymisner Majer, kupiec
12) Padawer Józef, kupiec
13) Schneider Benzion, kupiec
14) Fallman Juda, kupiec
15) Weg Szymon, przemysłowiec
16) Fuchs Schmelke, kupiec
17) Gruschow Izak, kupiec
18) Schmidt Mendel, kupiec
19) Schenirer Ascher Schaja, kupiec
20) Trom Lipe, kupiec
21) Abraham Ozjasz, kupiec
22) Pfeffer Chanine, kupiec
23) Schlüssel Jakób, kupiec
24) Wander Mechel, kupiec
25) Stern Luzer, kupiec
26) Berel Mechel, kupiec
27) Krokner Wolf, prywatny
28) Rebhun Lezer, kupiec
29) Solländer Hirsch, kupiec
30) Koscher Chaim, kupiec
31) Lehrer Majer, kupiec
32) Stiel Nechemja, kupiec
33) Weg Chaim, kupiec
34) Dorlich Szymon, kupiec
35) Bank Leser, prywatny
36) Padawer Naftali, kupiec
37) Wróbel Józef, przemysłowiec
38) Forstenzer Hirsch, kupiec
39) Horowitz Meszulim, kupiec
40) Bram Jakób, kupiec

Wszyscy zamieszkali w Tarnowie.

Lista Nr. 7.

1) Gersten Gabryel, kupiec
2) Gross Józef Saul, kupiec
3) Gutter Salamon, kupiec
4) Blauner Leib, kupiec
5) Schwarzkachel Leser, kupiec
6) Baron Berl, kupiec
7) Gross Salamon, kupiec
8) Schweidt Izak, kupiec
9) Majer Mendel, kupiec
10) Mütz Chaim, kupiec
11) Berkelhammer Selig, szynkarz
12) Turteltaub Izrael, kupiec
13) Schlüssel Izrael Chaim, kupiec
14) Schächter Feiwel, kupiec
15) Flaumenhaft Jakób, kupiec
16) Mehrel Chaim Jakób, kupiec
17) Fischler Józef, kupiec
18) Goldberg Meilech, kupiec
19) Szyjowitz Abraham, kupiec
20) Batist Józef, kupiec
21) Ingber Tobias, kupiec
22) Majbruch Moses Markus, kupiec
23) Gastwirth Meilech, kupiec
24) Betrübniss Moses, kupiec
25) Bergmann Berl, kupiec
26) Polaniecki Jonas, kupiec
27) Leisten Lazar, kupiec
28) Fletscher Salamon, kupiec
29) Kupferblum Aron, kupiec
30) Niziński Jakób, kupiec
31) Lichtig Alter, cholewkarz
32) Hoffmann Rafael, kupiec
33) Teitel Pinkas, kupiec
34) Gast Simon, kupiec
35) Budyn Majer, stolarz
36) Spett Alter, kupiec
37) Heller Abraham, cholewkarz
38) Leibel Kiwe (vel Löbel), rolnik
39) Greisman Eljasz, kupiec
40) Finder Szymon, kupiec

Wszyscy zamieszkali w Tarnowie.

Lista Nr. 8.

1) Wechsler Wolf, kupiec
2) Aberdam Simon, prywatny
3) Aberdam Chaim Leib, kantor wymiany
4) Gewürz Eljasz, kupiec
5) Reinhold Meilech, kupiec
6) Mehr Salamon Samuel, kupiec
7) Strauss Rubin, kupiec
8) Brachfeld Dawid, kupiec
9) Kellner Markus, kupiec
10) Zwiebel Chaim Dawid kupiec
11) Neumann Benzion, kupiec
12) Schiff Chanina, kupiec
13) Hoffmann Mendel, kupiec
14] Wachtel Józef Majer, kupiec
15) Schlüssel Moses, kupiec
16) Kiffel Józef Majer, kupiec
16] Schenirer Juda, kupiec
18) Kahane Izak Mendel, kupiec
19) Temmer Josef Leib, kupiec
20) Landmann Abraham, kupiec
21) Pinter Benjamin, kupiec
22) Kirschenbaum Schulim Majer, kupiec
23) Mandel Moses, kupiec
24) Leisten Hirsch, kupiec
25) Adler Osias, kupiec
26) Linhart Majer, kupiec
27) Weizen'erg Chaim kupiec
28) Kiffel Salamon, kupiec
29) Lehrhaupt Jakób, kupiec
30) Perlberger Markus, kupiec
31) Schönberg Chaim, kupiec
32) Sewald Izrael, kupiec
33) Kornhäuser Emanuel, kupiec
34) Bülow Wolf, kupiec
35) Fielwahr Jakób Izak, nauczyciel
36) Fischbein Gerszon, kupiec
37) Wilk Chaim Jakób, kupiec
38) Hirschfeld Moses, kupiec
39) Wind Izrael, kupiec
40) Marder Leizer, kupiec

Wszyscy zamieszkali w Tarnowie.

Przewodniczący komisji wyborczej Dr. Henryk Ehrenfreund.

Pan Szaja Silberpfennig i p. Artur Margulies na widowni.

Dwaj nasi asesorzy, którzy ani chluby ani zaszczytu Żydom tarnowskim nie przynoszą spotkali się nareszcie na wspólnej platformie Pan Szaja Silberpfenig zatracił już wszelki wstyd. Skompromitowany już doszczętnie stał się ten niedawny sjonista renegatem, co się zowie. Nikt nie chciał naturalnie nazwiskiem jego ozdobić swej listy, ale p. Szaja poszedł wreszcie na służbę do pana p. Marguliesa, jakoże bez zajęcia jest i trzeba jakoś żyć. Do kogoż bowiem miał iść jak nie do pana Artura Marguliesa, którego na ostatniem zgromadzeniu w Stowarzyszeniu Kupców pytano się publicznie, jakie jest właściwie jego zajęcie?. No i pan Szaja widząc że p. asesor Margulies bez zajęcia żyje i jakiś tam „mająteczek" uciułał,i związał się z nim na śmierć i życie i rozpoczął zdaje się u niego praktykę.

A że p. Szaja wymowny jest i obywatele tutejsi „strasznie" go teraz „cenią" — przybrał go sobie p. wiceburmistrz do agitacji wyborczej, by uzupełnił bukiet, który stanowią p. Margulies Artur, Braw Selig i Osterweil.

No ale jak tu wyzyskać taką wibitną siłę agitacyjną? Na zgromadzeniach ludowych nie mają nasi bezpartyjni ludowcy szczęścia, konwentykle ich świecą pustkami, więc zabrali się do innej metody. Rozpoczęto żebraninę głosów.

Von Mann zu Mann. A jakże? Któryż to wyborca ośmieli się odmówić głosu dwom asesorom — chlubie Żydów tarnowskich?. Więc wysłano na miasto pp: Szaję Silberfeniga i Artura Marguliesa. Chodzą biedni po sklepach proszą, błagają, zaklinają by głosować na listę, którą prowadzi sam p wiceburmistrz, tow. pana Marguliesa i Brawa. A wyborcy uśmiechają się z politowaniem i przyrzekają. Dlaczegóżby nie. Poco narażać się wiceburmistrzowi i dwom asesorom? Ale w duszy każdy Żyd — wyborca śmieje się naiwności tych zbankrutowanych polityków i z pogardą o nich wspomina.

Nie pomogą żebraniny, nie pomogą groźby i teror. Żydzi tarnowscy nie dadzą się skorumpować i głosować będą na listę sjonistyczną Nr. 2.

„Żydy do Palestyny!"

Myślicie pewnie że to jakiś antysemita żydożerca tak wołał? Nie. — Okrzyk taki padł z ust jednego z agitatorów p. Dr. Mütza na konwentyklu odbytym w sali p. Soldingera w ubiegłą sobotę. Nie wymieniamy tego pana po nazwisku, bo jest to człowiek pracy, rzemieślnik, który dał się niestety użyć za narzędzie karjerowiczów bezpartyjnych i sam nie zdaje sobie sprawy z tego, jaki to haniebny okrzyk padł z jego ust. Żyd na zgromadzeniu żydowskiem woła: „Żydzi, precz do Palestyny". Kto tu jest winien? Z pewnością nie ten naiwny nieuświadomiony rzemieślnik. Niecny ten okrzyk nie zrodził się w jego mózgownicy. Słyszał go naturalnie z ust jego „duchowych" prowodyrów i powtórzył tylko to, co słyszał pewnie na poufnych konwentyklach urządzanych przez „ludowców" p. Brawa. Nie wiedział tylko biedak, że co mu się mówi w cztery oczy, nie nadaje się zawsze do głośnego powtórzenia.

My temu okrzykowi się nie dziwimy. Jest on wynikiem całego nastroju panującego w szeregach „armji" p. Dra Mütza. Teraz już wiemy, jak to p. Dr. Mütz chce salwować sztandar biało-niebieski. Dość, że słowa jego i całą jego akcję polityczną zwolennicy jego tak rozumieją, że uważają za stosowne wołać: „Żydy do Palestyny". Żydzi tarnowscy zapamiętają sobie ten okrzyk. Dzień 21 października musi dać liście Nr. 2, walne zwycięstwo, by raz doszczętnie wytępić z ulicy żydowskiej zbankrutowane rozbitki asymilacji.

ברכת אח שלוחה לאחותי הינדה לרגלי ארוסיה עם
ה' נפתלי ארגנד
יהי עתידם מזהיר
נתן װילר

Z sportu.

Ż. T. G. S. „Samson" nie śpi, lecz cicho przygotowuje w szkole Barona Hirscha salę gimnastyczną, nowocześnie urządzoną, odpowiadającą wszelkim wymogom higjeny i czystości, tak iż powierzoną przez rodziców młodzież należycie fizycznie wykształci z wielką korzyścią dla zdrowia. Jak dowiedzieliśmy się gimnastyka prowadzona będzie przez pierwszorzędną kwalifikowaną siłę, na co Towarzystwo nie szczędzi pieniędzy, a prócz tego zapewniony został stały dozór lekarski nad ćwiczącymi. Sądzimy iż nie braknie ćwiczących bez względu na wiek. F.

Z POALE SJONU (prawica).

W sobotę, dnia 13. bm. odbędzie się w lokalu „Safa Berura" o godz. 2 popoł. zgromadzenie członków. Sympatycy mile widziani.

Podziękowanie

W. P. Traumównie oraz Panom: Monkowi Spielmanowi, Zygmuntowi Strahlowi, F. Oberlederowi, P, i Z. Haarom, najserdeczniejsze podziękowanie za urządzenie wieczorku na rzecz «Samopomocy» wyraża

ZARZĄD

Podziękowanie

W. P. Dr. Schützerowi, Dyrektorowi Szpitala żyd., Dr. Bloch-Merzowej i Dr. Weissowi oraz siostrze przełożonej i Siostrom pielęgniarkom, za troskliwą i bezinteresowną opiekę podczas choroby naszej córki

serdecznie dziękują

Adolfowie Seidenowie.

Żydzi! Wyborcy!

Listą narodowego żydostwa w Tarnowie jest lista zjednoczonych stronnictw sjonistycznych

Nr. 2